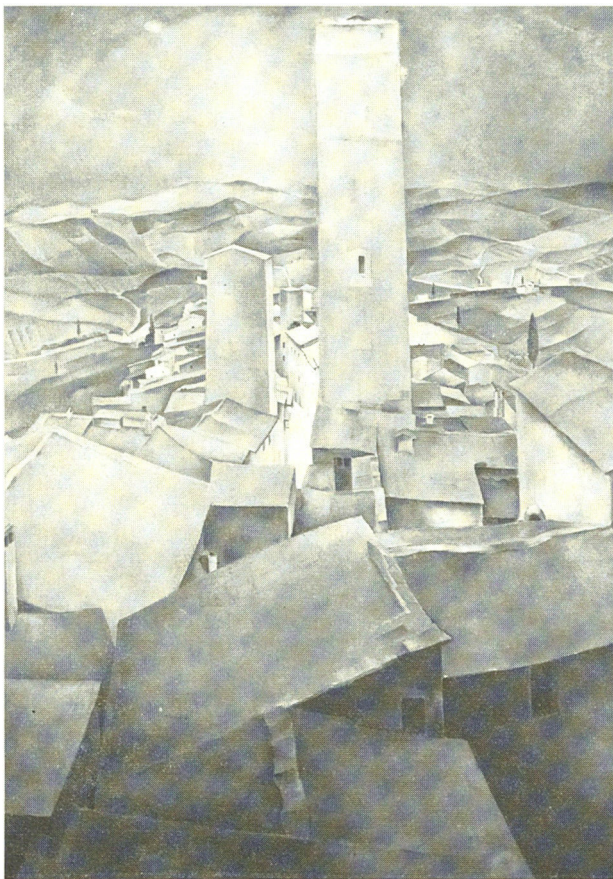

CENTRAAL
MUSEUM
UTRECHT

Agnietenstraat 1
Maliebaan 42

juni 1968

HET
KUNSTWERK
VAN DE
MAAND

Het afgebeelde kunstwerk is tezamen met vele andere moderne schilderijen uit eigen bezit, geëxposeerd in de tuinzalen van het Centraal Museum, Agnietenstraat 1. Gratis toegankelijk voor museumbezoekers.

(Buslijn 2)

W. G. C. Schuhmacher (geb. 1894): gezicht op San Gimignano,
olieverf op doek, 130 x 98 cm., 1926, inv.nr. 11415.

In de jaren twintig van deze eeuw treden voor het eerst een aantal schilders op die — onafhankelijk van elkaar — in een techniek werken die wel heel sterk afsteekt bij het vaak krachtig en bewogen gedane werk vooral der expressionistische kunstenaars. Men was van mening dat de gedegen technische beheersing van het vak, zoals de 17e-eeuwers die telkens weer demonstreerden, in wel heel veel eigentijdse kunstproductie ontbrak en zocht dus weer bewust aansluiting bij het vakkundig schilderen der goudeneeuwers. Ook in ander opzicht is er verwantschap met dezen: geen gedurfde vervormingen noch schijnbaar willekeurige kleurgeving, geen subjectief geladen weergave van de werkelijkheid, maar evenmin geometrische abstractie.

Deze schilders, onder wie Schuhmacher een der opmerkelijkste is en, op Hynckes na, tevens de vroegste, geven opnieuw weer wat hun ogen zien zoals de 17e-eeuwers deden. Er is echter essentieel verschil. Kenmerkte zich de realiteitsweergave der oude meesters vaak door zekere onbevangenheid, in deze eeuw is daarvoor geen plaats meer. Deze neo-realisten gebruiken de werkelijkheid veeleer als middel dan als doel, een middel nl. om achter de uiterst precies en glad geschilderde werkelijkheid een andere werkelijkheid, die van de gevoelswereld van de kunstenaar, bloot te leggen.

Zo is het ook met dit „Gezicht op San Gimignano“, dat in zijn koele kleuren en kristallijne vormen veel meer is, meer wil zijn ook, dan een charmant plaatje van een veelbezocht toskaans stadje. In formeel opzicht zijn er nog reminiscenties aan de heldere opbouw der landschappen van Cézanne en ook aan vondsten der kubisten uit het begin van deze eeuw, maar belangrijk is toch vooral de irreële, haast hallucinerende sfeer, die bereikt wordt doordat deze doodgewone italiaanse huizen en torens overstraald worden door een zilverig, wel zeer onwerkelijk licht. Daardoor en verder door het ontbreken van mensen in deze toch stellig wel bewoonde stad, ontstaat de spanning tussen realiteit en angstdroom, het kenmerk bij uitstek van deze zo typisch nederlandse groep neo- of liever nog magisch-realisten.